

MIÉRT NEM SIKERÜLT A KÜLÖNBÉKE?

EGY FRANCIA ÍRÓ LELEPLEZI IV. KÁROLY KÜLÖNBÉKE-
AJÁNLATÁNAK MECRAZÓ, TITKOS RÉSZLETEIT — MIÉRT
SZEGTE MEG RIBOT FRANCIA MINISZTERELNÖK A BE-
CSÜLETSZAVAT? — ELÁRULTAK A TITKOS
TÁRGYALÁSOKAT

A francia és belga könyvpla- 300,000 FRANCIA PUSZTULT
con egyidőben jelent meg Antoi- EL HIABA

A történetek nagyjában isme-
tesek. Károly király 1917. má-
rcius 24-én levelet intézett só-
rához, Sixtus herceghez, amely-
ben vázolta a béke feltételeit,
amelyeknek figyelembevételével
a monarchia hajlandó lenne az
antanttal különbékét kötni.
Sixtus, aki akkoriban a belga
hadsergében szolgált, azonnal
válaszolt, majd Poincaréval va-
lóságos tárgyalás után Svájcba u-
tazott, ahol találkozott gróf Er-
dődy Tamással. Majusban a
herceg Xavér nevű öccsével a
legnagyobb titokban Laxenburg-
ba utazott, ahol személyesen
tárgyalta az uralkodó párral.

A titok azonban mégis kipa-
tant, különféle cáfolatok és ma-
gyarázatok után jött Clemenceau kamarai beszéde és
Czernin Ottokár bukása. Az
egész akció egy csapásra kutha-
esett és a világháború még egy
évig folyt, holott — Redier sze-
rint — Franciaország egymaga
háromszázezer emberrel letar-
tarthatott volna meg, ha Ká-
roly király különbéke akciója
sikerkül.

Eddig ismertük az ügy azon
részleteit, amelyek a nagy nyil-
vánosság előtt játszódtak le,
most azonban Redier az emlit-
tett információk segítségével
megvilágítja az események ed-
dig homályos hátterét is.

POINCARÉ ÉS BRIAND A KÜLÖNBÉKE MELLETT

Mindenekelőtt beszámol a
zokról a tárgyalásokról, ame-
lyeket Sixtus herceg Poincaré-
val, Franciaország akkori köz-

Az angol hadsereg legújabb acélszörnyetege a két gépfegyverrel és egy kis ágyúval felszerelt
gyors-tank, mely még térdigérő sárban és hepehupás terepen is nagy sebességgel halad.
A "Southam Newspaper Syndicate" szíveskedéséből.

társasági elnökével folytatott,
ki nagy örömmel fogadta Ká-
roly király akcióját. Poincare
egyébként rögtön cselekedni a-
kart és Briand külügyminisz-
terrel egész tervet dolgozott ki,
hogyan juttassák el Károly ki-
rály különbéke-ajánlatát a szö-
vetséges antant kormányokhoz.
Végül is egy határozat, hogy
Sixtus herceg előbb felkeresi az
angol királyt, majd az orosz
cárt és mindkettőjüknek át-
nyújt egy Poincaré által írandó
levelet, amelyet Briand fog el-
lenjegyezni. A köztársasági el-
nök csak azt vette rossz néven,
hogy Károly király Charleville-
ben, vagyis francia területen
meglátogatta Vilmos császárt.
Sixtus megcáfolta ezt a hírt, a-
mire Poincaré megnyugodott s
ezt mondta:

— Olaszország bizonyára i-
gen nagy követelésekkel fog fel-
lépni, de ez talán nem lesz baj,
mert Ausztria-Magyarország a-
zután kárpótolhatja magát Né-
metország rovására.

Sixtus azonnal kijelentette,
hogy ilyesmire szó sem lehet,
mert Károly király hajlandó a né-
meteknek átengedni Galiciát, ha
Vilmos császár lemond Elzász-
Lotharingáról Franciaországra a
vára. Poincaré ezt is tudomásul
vette és megjegyezte, hogy a kü-
lönbékének már csak azért is
megvannak az előfeltételei,
mert a francia és osztrák-ma-
gyar haderők, ahányszor talál-
koztak, becsületesen összemér-
ték fegyvereiket és mindkét fél
lovagiatlanságot nem vethettek
egymás szemére. Végül is meg-
állapodtak abban, hogy az e-
gész ügyet a legnagyobb titok-
ban fogják tartani.

AZ OLASZOK ÉS NÉMETEK HALLANI SEM AKARTAK KÜLÖNBÉKÉRŐL

A titoktartás mindentől elte-
kintve, Olaszország miatt volt
szükséges. Az olaszok elsősor-
ban a monarchia ellen harcol-
tak, vele szembe támasztottak
"egyeneket és a németekkel szem-
ben semmiféle aspirációik nem

voltak. Érthető tehát, hogy kéz-
zel-lábbal tiltakoztak volna egy
osztrák-magyar különbéke ellen
és legalább is mindazt megte-
ték volna az ezirányú tervek
meghíttatására, mint a — né-
metek. A főcél tehát az volt,
hogy az olaszok és a németek
ne tudjanak meg semmit Ká-
roly király Sixtus herceg és Poin-
caré tárgyalásairól.

Sixtus herceg átadta Poincaré-
nak IV. Károly levelét, amely-
ben az utóbbi elismeri Francia-
ország igényét Elzász-Lotha-
ringiára, az oroszokét Konstan-
tinápolyra, a jugoszlávokét pe-
dig Bosznia-Hercegovinára, de
az olaszokról nem tesz említést.
A titoktartás tehát kétszeresen
ajánlatos volt.

(Következő számunkban
folytatjuk)

PEACE RIVER, ALTA

Annak ellenére, hogy a Peace Ri-
ver vidéke már nagyon is közel esik
az északi sarkhoz, nagyszerű az idő-
járás. Hő még alig esett és sokan
szekereken járnak. Peace River vá-
rosában elkészült az új körház, melynek
megnyitására nagy mulatságot ren-
deztek, melynek jóvödelmét a körház
javára fordították.

Riczu János.

A TORONTÓI MAGYAR LOVASGYŐZELEM — FILMEN

A Zemplén megyei Ricse köz-
ségről Amerikába vándorolt
Fox mozikkirály fényképezési si-
került képet készítettek a toron-
tói magyar huszárgyőzelem nap-
jaikról. A Malanotti ezredes, va-
lamint Erdődy és Schaurek fő-
hadnagyok díjnyertes ugratá-
sait bemutató filmet a követke-
ző winniepei mozgóképszínhá-
zakban láthatják honfitársaik
Regent december 31. jan. 1.
Turvill jan. 3-4, Park 12-13,
Furby 17-19, Plaza 26-27, Pa-
lace február 2-3. Nyugatka-
dában eddig csak a Prince Al-
bert-i mozgó foglalta le az ér-
dekes filmet, még pedig január
8 és 9-re.

LETHBRIDGE, ALTA.

Hajtós Bert Milk River mel-
léti gazdálkodó honfitársunk a
lethbridgei r. k. templomban ve-
zette oltár elé szíve választott-
ját, Szakács Piroskát. A Milk
Riveren lefolyt lakodalomra Mrs
Koleszár is eljött Clevelandból.
Szarka György vendégszerető
házában sokáig maradt együtt a
lakodalmas társaság.

Minden jót kívánunk az új pár-
nak.

Szarka József

PUNNICHY, Sask.

A helybeli magyarság tánc-
mulatsággal egybekötött szin-
előadást mutat be 1931. január
6-án este 8 órakor a Hallban.
Színre kerül a "Paraszt-kisass-
zony" című színmű 3 felvonás-
ban. Belépti díj férfiaknak 75
nőknek 35, gyerekeknek 10
cent. Ezutal is meghívja a kö-
zönséget a Rendezőség.

WINNIEPEG, Man.

A Társaskör vezetősége december
31-én, szerdán este 8 órakor kezdett
változatos szilveszteri est rendezésé-
vel kíván kedveskedni tagjainak. A
Társaskör műkedvelői által előadott
műsorok kellemes estét fognak
szerezni a megjelenteknek és a Tá-
rsaskör ezúton is felhívja az érdeklő-
döket az alkalomra, amikor kedélyes
hangulatban fogja a winniepei ma-
gyarság búcsuzni az ócsarendő és
ünnepelni az újév beköszöntését.

Meghívót nem küld ki, azonban
mindenkit szívesen lát a Rendezőség

A Sport Club január 5-én este 8
órákor tartja észeli tisztújító közgyű-
lését a Magyar Házban (544 Main St.)
melyre kéri a tagok és érdeklődők
megjelenését

Vezetőség

A Sport Club nagyszikert mozielő-
adást rendezett múlt vasárnap este a
Magyar Ház nagytermében, melyet
szülőföldi megünnelt az érdeklődő
közönség. Az északalbertai Jasper
National Parkot és az északontariói
vadregényes vidékeket bemutató moz-
gófényképek Kanadának olyan vidé-
keit ismertették meg a jelenvalók-
kal, ahol még kevés magyarnak volt
alkalma gyönyörködni a természeti
csodákban. A Sport Club vezetősé-
ge nevében Bayer Béla elnök kö-
szönte meg Mr. A. J. Barbernek, a
Canadian National vasúttársaság
tisztviselőjének a filmek bemutatását
miután a Club izletes étellel vendé-
gelte meg a megjelent közönséget.

Bayer Béla a Sport Club elnökét
amint értesülünk, édesapja halálával
súlyos gyász érte. A sportkört elnök
gyászra általános részvételt kéltett.

A Sport Club vezetősége tanula-
gos szórakozásban öhajtván részese-
tleni tagjait, rendszeresen kívánja
a mozilátogatókat és máris megál-
lapodást létesített a Canadian Pacific
vasúttársaság igazgatóságával, mely-
nek szíveskedéséből január 10-én este 8
órákor a Magyar Házban a kanadai
gazdálkodás fejlődéséről, valamint a
bányászatról és fáttermelésről érde-
kes film-műsort fognak bemutatni.

A Szent István király magyar be-
tegegyező egyet tisztújító közgyű-
léséről múlt számunkban hozott cik-
künkől kimaradt Kalesics József, a
kelt pénztárosnak választottak meg.
Dizelnök id. Lang Pál, beteglato-
zó János István, kiknek nevei téve-
sen szerepeltek.

MIÉRT OLVASSA ÖN A KANA-
DAI HIREKET TÖRBBETES
KÉSSÉSEL MAS LAPOKBÓL?
FIZESSEN EL A KANADAI
MAGYAR UJSÁGRA

Órák, ékszerek, harmonikák,
Solingeni kések és borotvák,
gramofonok, tájékepipák és paprika

Magyar Columbia lemezeknek
nyugatkanadai vezérképviselete és főlerakata
lemezek darabja 60 cent

10 darab rendelésnél a szállítást mi fizetjük

KERJEN ARJEGYZÉKET

Pénzküldésnél a távirati díj \$1.00

Old Country Diana Sósorszesz

Hajójegyek a világ legmodernebb, leggyorsabb hajóin

Ha családját ki akarja hozatni hajójegyet részletfizetésre adunk.

New Yorkból Fabre Line hajón hajó és vasúti jegy Austria,

Magyarország, Románia és Jugoszláviába \$92.00-tól felfelé

Az amerikai vízumot mi szerezük le

"ADRIA"

KERESKEDELMET, UTAZÁSI ÉS TELEPÍTÉSI TÁRSASÁG
645 Main Street 1. emelet, WINNIEPEG, Man.

A "New Canadian" a magyarokért

Több alkalommal megemlé-
keztünk arról, hogy a Kurdy-
dyk igazgató vezetése alatt ál-
ló winniepei National Press vál-
lalat kiadásában megjelenő

"New Canadian" havi folyóirat
milyen őszinte magyarbarátság-
gal kíséri a bennünket érdeklő
eseményeket. Annál fontosabb
a Biberovich főszerkesztő írá-
nyításával kiadott "magazin"
tervszerű magyar állásfoglalá-
sa, miután a National Press né-
met, ukrán, horvát és lengyel
nyelvű hetilapokat ad ki a "New
Canadian" hasábjain
megjelent cikkek hacsak kivon-
tatban is, de a National Press
minden egyes kiadványában is
napvilágot látnak.

A National Press magyarbará-
rsága tehát azt jelenti, hogy
a "New Canadian" révén tízezer
angol, a "Nordwesten" című
hetilap révén 22.000 német, a
"Canadian Farmer" és a "Can-
adian Ukrainian" című lapo-
kon keresztül 27.000 ukrán, a
"Czas" című lap révén 9.000
lengyel és a "Kanadai Glas"
című lap révén 5.000 horvát
nemzetiségű kanadai olvas cik-
ket Magyarországról. Még
ugyanis a kanadai lapok csak
ritkán és akkor is legtöbbször
nem a kíváncsi megvilágítás-
ban tárgyalják a magyar esemé-
nyeket, a National Press ki-
adványaiban ugyancsak min-
den egyes esetben a magyar ál-
lást pont jut előtérbe, miáltal üd-
vösen befolyásolja öt nemzeti-
ség előttünk alkotott véleményét.

Legutóbbi számában például
a "New Canadian" teljes egészé-
ben közli a "Manitoba Free
Press" hasábjain is megjelent
azon cikkünket, mely válaszol-
ván a "New Canadian" magyar
a kanadai cseheknek arra a szé-
barát jellegéhez.

LUKÁCS LAJOS

TELEPÍTÉSI IRODÁJA

10817-97th St. Phone 21 258

EDMONTON, ALBERTA,

Pénzküldést legutóbbi díj-
szabás mellett gyorsan esz-
közi. Kérjen árjegyzéket. Al-
berta legjobb felvétel farmjai ná-
lam kaphatók. Hajójegyek rész-
letfizetésre is. Beutazási engedé-
lyt beszeres családja részére.
A Kanadai Magyar képviselője;
előfizetéseket és hirdetéseket
felvesz, címváltozást eszközöl.

COLUMBIA

MAGYAR GRAMOFON LEMEZEK éppúgy, mind eddig
szentul is a rendes darabonként 60 centes árban kaphatók. 10 darabon
felüli rendeléseket portómentesen eszközölünk.

PANNONIA

621 Main St. WINNIEPEG, Man.

SZEMÉLYSZÁLLÍTÁS LLOYD HAJÓKON KANADA és EURÓPA

között. — MONTREAL — HALIFAX — BREMA
Szívesen szolgálnak tanácsot, ha az Óhazába szándéko-
zik utazni. Segítségére leszünk magyarországi rokonai-
nak vagy barátainak kijutásához és szükséges okmá-
nyok megszerzésében.

NEW YORKBÓL EURÓPÁBA

Rendese heti expressz szolgálat a világ leggyorsabb hajóin
Pénzküldés a világ minden részére
Felvilágosításért forduljon a helyi
ügynökhöz vagy

NORTH GERMAN LLOYD
754 Main Street WINNIEPEG, MAN.
Regina—Edmonton—Vancouver—Montreal
Toronto—Halifax—Calgary

KANADAI SZOLGÁLAT

HAMBURG ÉS HALIFAX KÖZÖTT

Rendese hajójáratok a Hamburg Amerika Vonal népszerű
hajóin: ST. LOUIS, MILWAUKEE, CLEVELAND

HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓKNAK

Váltsa meg rokonai részére a jegyet előre, mert így a be-
utazás sokkal gyorsabban történik. Társaságunk itteni
és európai képviselői minden tekintetben az utazók se-
gítségére lesznek.

GYORS HAJÓJARAT

NEW YORK ÉS HAMBURG KÖZÖTT

Rendese heti gyorshajókat duplacsúros alajjal fűtött in-
gát csúszkák közlővel ellátott közkedveit hajókon:
ALBERT BALLIN, DEUTSCHLAND, HAMBURG
és NEW YORK

Pénzküldés rendezésünk GYORS, OLCBÓ ÉS BIZTOS.
Forduljon felvilágosításért a helyi ügynökhöz vagy

HAMBURG-AMERICAN LINE
234 MAIN STREET, WINNIEPEG, MAN.

116 oldalas egészségi útmutató,
nők és férfiak számára és család-
kivételű falinaptár 1931-re minden
rendelésre, ingyen.

MACDONALD'S
Fine Cut

Aki maga sodorja cigarettáját
— az jobb dohányt nem talál

Minden csomag dohánnyal
ZIG-ZAG
Cigaretta Papir ingyen

GYŰJTSE A KÉPES KÁRTYÁKAT!

